

Οι λίμνες της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Στον παρακάτω χάρτη να βρεις τις μεγαλύτερες λίμνες, να τις ονομάσεις και να αναφέρεις το γεωγραφικό διαμέρισμα, στο οποίο ανήκουν.

Εικόνα 20.1: Γεωμορφολογικός χάρτης της Ελλάδας

2. Με τη βοήθεια του χάρτη της τάξης σου βρες σε ποιες πόλεις κοντά βρίσκονται οι παρακάτω λίμνες:

- Βεγορίτιδα →
- Βιστονίδα →
- Βόλβη →
- Δοϊράνη →
- Κορώνεια →
- Μεγ. Πρέσπα →

3. Αντιστοίχισε τις λίμνες και τα γεωγραφικά διαμερίσματα:

<u>Λίμνη</u>	<u>Γεωγραφικό διαμέρισμα</u>
Λαγκαδά ●	● Μακεδονία
Βιστονίδα ●	● Θράκη
Τριχωνίδα ●	● Στερεά Ελλάδα
Βόλβη ●	● Μακεδονία
Βεγορίτιδα ●	● Ήπειρος
Παμβώτιδα ●	● Μακεδονία

Η Ζωή στα ποτάμια και τις λίμνες της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν στο κείμενο που ακολουθεί:

Για να αυξήσουμε τις ποσότητες _____ και για να τις χρησιμοποιήσουμε, κατασκευάζουμε _____ λίμνες, φράγματα και μικρές δεξαμενές για _____ του νερού, που μας χρειάζεται για την παραγωγή _____ ενέργειας ή για ύδρευση ή _____.

Πολλές φορές στην προσπάθειά μας να χρησιμοποιήσουμε το νερό των ποταμών και των λιμνών δημιουργούμε σε αυτό σοβαρά προβλήματα _____, τα οποία το κάνουν ακατάλληλο για τη ζωή φυτικών και ζωικών οργανισμών και ταυτόχρονα απαγορευτικό για δική μας χρήση.

2. Γράψε δύο λόγους, για τους οποίους οι άνθρωποι κατασκευάζουν φράγματα στους ποταμούς:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Τα χημικά λιπάσματα και τα ζιζανιοκτόνα, που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες, μεταφέρονται από τη βροχή προς τους ποταμούς και τις λίμνες, με αποτέλεσμα να μολύνονται τα νερά τους. Μια μέθοδος για την αποφυγή της μόλυνσης των νερών των ποταμών και των λιμνών είναι η ανάπτυξη των βιολογικών καλλιεργειών. Σε συνεργασία με τους συμμαθητές σου συγκεντρώσε πληροφορίες γι' αυτές τις βιολογικές καλλιέργειες σχετικά με:

- α) το όφελος που έχει η υγεία μας από τα λεγόμενα «βιολογικά» προϊόντα
- β) την τιμή που αγοράζονται τα προϊόντα αυτά από τους καταναλωτές

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Θυμηθείτε τρεις από τους μεγαλύτερους ποταμούς της Ελλάδας. Γράψτε σε ποιο διαμέρισμα ανήκουν και σε ποια θάλασσα εκβάλλουν.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Να κάνετε την αντιστοίχιση φυσικών και τεχνητών λιμνών.

	<u>Όνομα λίμνης</u>	
	Βεγορίτιδα	
	Κερκίνη	
Φυσική λίμνη	Βόλβη	Τεχνητή λίμνη
	Παμβώτιδα	
	Κρεμαστών Βιστονίδα	
	Ταυρωπού	
	Μικρή Πρέσπα	

3. Απαντήστε στις ερωτήσεις:

α) Τι είναι άρδευση;

.....

.....

.....

.....

β) Τι είναι ύδρευση;

.....

.....

.....

.....

Η χλωρίδα και η πανίδα της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Ενδημικά λέγονται τα φυτά που φύονται σε μια περιοχή λόγω του κλίματος και απαντώνται μόνο στην περιοχή αυτή
- β) Η μεγάλη ποικιλία της πανίδας στη χώρα μας οφείλεται στο εύκρατο κλίμα της
- γ) Η πανίδα μιας περιοχής εξαρτάται από τη χλωρίδα που αναπτύσσεται στην περιοχή αυτή
- δ) Πολλά είδη φυτών και ζώων είναι υπό εξαφάνιση, επειδή ο άνθρωπος εκμεταλλεύτηκε ασυλλόγιστα το χώρο ανάπτυξης και ζωής τους
- ε) Χλωρίδα είναι το σύνολο των φυτών και των ζώων που απαντώνται σε μια περιοχή

2. Ο αιγαιόγλαρος, η λαγγόνα, ο βασιλαετός, ο γυπαετός, το κερκινέζι είναι μερικά απειλούμενα είδη πουλιών, τα οποία τέθηκαν κάτω από την προστασία της πολιτείας. Σε συνεργασία με τους συμμαθητές σου βρες φωτογραφίες των πουλιών αυτών και συγκέντρωσε πληροφορίες για τη ζωή τους.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

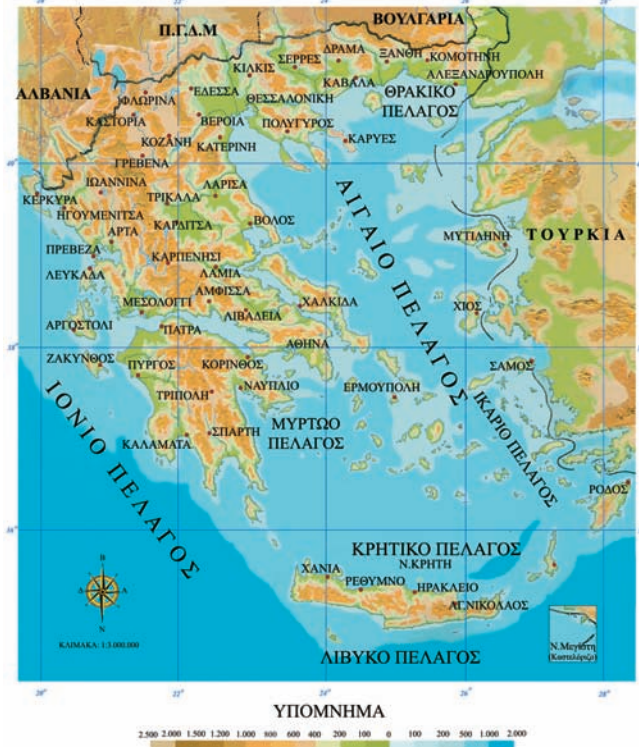
.....

.....

Η βλάστηση της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Σε ποιες περιοχές του παρακάτω χάρτη θα ζωγραφίσεις έλατα, οξιές, αγριογαρούφαλλα, θυμάρι, πουρνάρια, πλατάνια και έλατα;

2. Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της λέξης «ΒΛΑΣΤΗΣΗ»:

- α) Στη Δυτική Ελλάδα έχουμε περισσότερες απ' ό,τι στην Ανατολική
- β) Είναι και αυτός ζώο του ελληνικού δάσους, που κινδυνεύει να εξαφανιστεί
- γ) Η χώρα μας έχει πολύμορφο
- δ) Η ζώνη των κωνοφόρων δέντρων εκτείνεται και στη Ελλάδα
- ε) Οι συνθήκες δημιουργούν σε μια περιοχή πλούσια ή φτωχή βλάστηση
- στ) Είναι και αυτή ψυχρόβιο κωνοφόρο δέντρο (αντίστροφα)
- ζ) Η τεχνητή λίμνη Κερκίνη δημιουργήθηκε το 1932 με την κατασκευή φράγματος στο ρου του ποταμού
- η) Έτσι λέγεται η μεσογειακή ζώνη βλάστησης (με άρθρο)

- α) Β _____
- β) Λ _____
- γ) Α _____
- δ) Σ _____
- ε) Τ _____
- στ) Η _____
- ζ) Σ _____
- η) Η _____

Χαρακτηριστικά οικοσυστήματα της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Λάβε κι εσύ μέρος στην εκστρατεία εναντίον της ρύπανσης των θαλασσών και υπέρ της καθαρότητας των ακτών. Ζωγράφισε μία αφίσα και γράψε το δικό σου σύνθημα για καθαρή θάλασσα και καθαρή ακτή.

ΣΥΝΘΗΜΑ:

.....
.....

2. Απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

α) Τι ονομάζουμε αβιοτικά στοιχεία;

.....
.....

β) Τι ονομάζουμε βιοτικά στοιχεία;

.....
.....

γ) Τι είναι οικοσύστημα;

.....
.....

Αλλαγές στην επιφάνεια της Γης

Δραστηριότητες

1. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν στο κείμενο που ακολουθεί:

Τα _____ και οι _____ είναι δυνάμεις που δρουν στο εσωτερικό της Γης και αλλοιώνουν τη _____ της. Επίσης δυνάμεις _____, όπως το νερό και ο _____, επιδρούν πάνω σ' αυτήν και μεταβάλλουν το _____ της. Το φαινόμενο της μείωσης των πετρωμάτων ονομάζεται _____. Όταν η μείωση των πετρωμάτων προκαλείται εξαιτίας του ανέμου, τότε το φαινόμενο ονομάζεται _____. Τα εδάφη που σχηματίζονται από τη μεταφορά χωμάτων και άλλων υλικών από το νερό των ποταμών ονομάζονται _____ και είναι κατάλληλα για τις _____.

2. Μπορείς να εξηγήσεις γιατί στην περιοχή του καμένου δάσους θα παρατηρηθεί έντονη διάβρωση;

.....
.....
.....
.....

3. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις:

α) Γιατί τα προσχλωσιγενή εδάφη είναι εύφορα;

.....
.....
.....

β) Γιατί η διάβρωση που προκαλείται από τον άνεμο ονομάζεται αιολική;

.....
.....
.....

γ) Γιατί δεν γίνονται αντιληπτές από τον άνθρωπο οι αλλαγές που επιτελούνται στην επιφάνεια της Γης;

.....
.....
.....

Ο ρόλος των ηφαιστειών και των σεισμών στις αλλαγές της φύσης

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Οι σεισμοί και τα ηφαίστεια είναι εξωτερικές δυνάμεις που δρουν στην επιφάνεια της Γης
- β) Η Ελλάδα είναι μια περιοχή με μεγάλη σεισμικότητα
- γ) Τα ηφαιστειογενή εδάφη είναι άγονα
- δ) Η ηφαιστειακή τέφρα είναι η στάχτη που εκχέεται κατά την έκρηξη ενός ηφαιστείου
- ε) Ένας δυνατός σεισμός μπορεί να προκαλέσει σημαντικές αλλαγές στο γήινο ανάγλυφο

2. Θα έχεις ακούσει από τα μέσα ενημέρωσης τη φράση «ο Εγκέλαδος ξανατύπησε», εννοώντας ότι έγινε πάλι σεισμός. Γιατί ονομάζουν το σεισμό «Εγκέλαδο»; Ψάξε στην εγκυκλοπαίδειά σου ή σε άλλη πηγή που διαθέτεις και φέρε πληροφορίες γι' αυτόν.

.....

.....

.....

.....

3. Σε συνεργασία με ένα συμμαθητή σου ή μια συμμαθήτριά σου, κατασκεύασε έναν πίνακα με κανόνες αντισεισμικής προστασίας για το σπίτι. Γράψε στο πλαίσιο τους κανόνες που θα ορίσεις.

Πριν το σεισμό	Κατά τη διάρκεια του σεισμού	Μετά το σεισμό
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Οι φυσικές καταστροφές στο χώρο της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- α) Ποιες είναι οι καταστροφές που οφείλονται σε ανθρωπογενείς αιτίες; Ανάφερε μερικά παραδείγματα

.....

.....

.....

- β) Τι είναι η αυτανάφλεξη; Μπορείς να αναφέρεις ένα παράδειγμα αυτανάφλεξης στο δάσος;

.....

.....

.....

- γ) Ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά σου απέναντι σε μια οικογένεια, της οποίας το σπίτι έχει καταστραφεί από πλημμύρα;

.....

.....

.....

2. Αντιστοίχισε φυσικά και ανθρωπογενή αίτια για τις παρακάτω καταστροφές:

Φυσικά
αίτια

Ανθρωπογενή
αίτια

- Πλημμύρα σε περιοχή με άναρχη (αυθαίρετη) δόμηση
- Πλημμύρα σε περιοχή κοντά σε ποτάμι, του οποίου η κοίτη «κτίστηκε»
- Πυρκαγιά στο δάσος από υψηλή θερμοκρασία και γερασμένη βλάστηση
- Πυρκαγιά στο δάσος από ανάφλεξη εξαιτίας γυαλιού
- Καταστροφή της σοδειάς από πυκνό χαλάζι

3. Διάβασε το παρακάτω κείμενο. Υπάρχουν μέσα σ' αυτό τρία σημεία, όπου φαίνεται η ευθύνη του ανθρώπου για την καταστροφή και την απώλεια. Υπογράμμισε αυτά τα σημεία και σχολιάσέ τα.

Μια Κορυθαλλιώτισσα θυμάται:

Το Νοέμβριο του 1977 μία πολύ δυνατή βροχή που κράτησε αρκετές ώρες, σκόρπισε τον πανικό στην περιοχή του Πειραιά. Στη λεωφόρο Γ. Λαμπράκη στον Κορυθαλλό, όπου οι υπόνομοι ήταν βουλωμένοι, τα νερά ανέβηκαν κι έπνιξαν κυριολεκτικά τα αυτοκίνητα. Από το βουνό Αιγάλεω, γυμνό από δέντρα (στην αρχαιότητα ήταν καταπράσινο), κατέβαιναν με ορμή όχι μόνο νερά αλλά και χώματα. Τόσο χώμα πού βρέθηκε, ώστε να σχηματίζει τύμβο στη λεωφόρο, κάτω από τον οποίο θάφτηκαν αυτοκίνητα; Το νερό παρέσυρε παρκαρισμένα οχήματα και οι κάτοχοί τους τα βρήκαν το επόμενο πρωί «κολλημένα» σε τοίχους, τρακαρισμένα μεταξύ τους, κατεστραμμένα ολοσχερώς. Υπόγεια πλημμύρισαν, ισόγεια σπίτια γέμισαν νερά, περιουσίες χάθηκαν. Το χειρότερο, όμως, ήταν ότι το νερό παρέσυρε κι ένα κορίτσι 12 χρονών, εκεί στη γειτονιά μας - στο σπίτι του κοντά - κι ενώ οι περισσότεροι κλαίγαν για τις περιουσίες τους, μια μάνα έκλαιγε για το αδικοχαμένο της παιδί...

Μ. Τασσόγλου